

Fra frø til skov

En ny skov starter med frø fra gode træer. Forædling af skovtræer er en langsom og vanskelig proces, der starter med, at man udvælger særlig smukke og egnede træer i eksisterende skove. Herfra tages frø eller stiklinger, og man anlægger bevoksninger til frøproduktion. Bærmoseskov og Himmerigskov ligger langt fra andre skove, så vi undgår indblanding af andre træer. Området her er derfor velegnet til frøavl.

I Bærmoseskov er der plantet et område med sitkagran til brug for frøavl og i Himmerigskov er der tilsvarende plantet rødgran, nobilisgran og lærk.

Skovbundens planter

Himmerig- og Bærmoseskov ligger på marker, og der er ikke nogle gamle skove i nærheden. Planterne i skovbunden er derfor typisk nogle, der findes i grøftekanter og levende hegn. Det er arter, der kan klare lidt af hvert, f.eks. brændenælde, mælkebøtte og agertidsel. Gederams er nok den eneste egentlige skovplante, der har indfundet sig, fordi den spredes let med vinden. Skovbundens øvrige urter spredes ofte med dyr og er langsommere til at indfinde sig, men det bliver spændende af følge indvandringen over de næste årtier.

Skovens dyreliv

De første år efter at skoven blev plantet, var det primært hare, agerhøne og fasan, der levede i området. Det er arter, der typisk hører til det åbne land. Disse dyr findes stadig langs engene og skovbrynet, men i dag har også skovdyrene indfundet sig. I de tætte bevoksninger er der gode skjul for de mange rådyr, som nu lever i skoven. I skrænter og langs grøfterne har ræven lavet sine huler.

Fuglelivet har også ændret sig, og der er kommet flere skovarter. I dag høres sangdrossel, løvsanger og skovskade fra tykningerne. Derimod er hulrugende fugle som mejser og rødstjert stadig sjældne, fordi der mangler gamle træer med redepladser.

Derfor plantes nye skove

For flere år siden besluttede Folketinget, at Danmarks skovareal skal fordobles fra ca. 12% til 25% indenfor en skovgeneration, dvs. 80-100 år. Bærmoseskov og Himmerigskov er et eksempel herpå. Baggrunden for netop denne skov er samtidig Århus Kommunes plan om at fordoble deres skovarealer. De nye skove i Århus Kommune er især plantet i en bue vest for Århus. De fleste af skovene er plantet af kommunen selv, men Bærmoseskov og Himmerigskov samt True Skov og Solbjerg Skov længere mod syd er statsskove, som er plantet af Skov- og Naturstyrelsen. Skovene er plantet på god næringsrig jord, hvor der hidtil er dyrket intensivt landbrug.

Flersidig skovdrift

I driften af statens skove er der mange hensyn at tage. Her skal være mulighed for friluftsliv og naturoplevelser, dyr og planter skal have gode levesteder, der skal produceres træ, og endelig skal grundvandet beskyttes, så vi sikrer rent drikkevand for fremtiden.

Bærmoseskov og Himmerigskov ligger mellem Søften, Hinnerup og Trige og kun 10 km fra Århus. Dermed får mange mennesker mulighed for en daglig naturoplevelse i et område, der ellers er fattigt på skov.

Da skoven blev plantet, er der taget hensyn til de vilde planter og dyr. Bl.a. er der især brugt hjemmehørende træarter, og der er vekslet mellem tætte bevoksninger og åbne områder for at give stor variation.

Velkommen til Bærmoseskov og Himmerigskov

Praktiske oplysninger:

Vandreruter: Der er ikke afmærket vandreruter i skovene, men der er anlagt stier og P-pladser ved de fleste indgange.

Hunde: Hunde er velkomne i skoven, når de er i snor. I Bærmoseskov findes et indhegnet areal, hvor hunde må løbe frit, men under kontrol af ejeren.

Bål- og grillplads: I Bærmoseskov, lige nord for renseanlægget, er indrettet en grillplads, der frit kan benyttes. Lige syd for grillpladsen er der desuden opbygget en lille bakke med udsigt, og om vinteren er her mulighed for at kælke.

Lystfiskeri: I Lergraven og i de statsejede dele af Hjulsø er der frit fiskeri. Ved Lergraven er der indrettet handicapegnet fiskeplads. For voksne kræver fiskeriet almindeligt fiskekort. I Hjulsø er der en god bestand af karper, og i Lergraven er der karusser og enkelte karper.

Yderligere oplysninger: Bærmoseskov og Himmerigskov administreres af Skov- og Naturstyrelsen, som lokalt kan kontaktes ved Silkeborg Statskovdistrikt, tlf. 86 82 08 44, e-post: silkeborg@sns.dk, www.skovognatur.dk.

• Bærmoseskov

Serien »Vandreture« er foldere over udvalgte naturområder. De kan fås på biblioteker og turistbureauer, samt ved indgangene til mange af områderne.

Se også www.skovognatur.dk

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

- forvalter statsejede skove og andre naturområder i hele landet
- tager ved driften hensyn til befolkningens friluftsliv, produktion af træ og beskyttelse af natur- og kulturværdier.

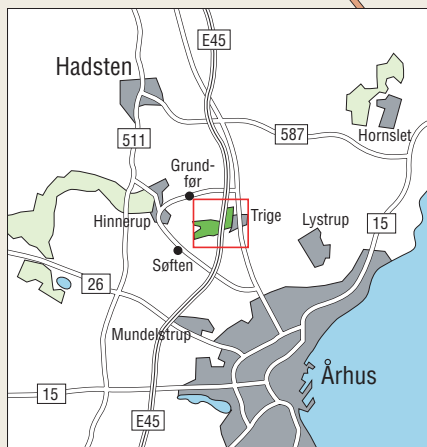
Skov- og Naturstyrelsen forvalter
190.000 ha skov- og andre naturområder

Bærmoseskov og Himmerigskov

101-0511 Grafisk tilrettelægning og kort: Parabole. Tegninger: Poul Andersen. Tryk: Scanprint A/S. Denne tryksag bærer det nordiske miljømærke Svanen. Licensnr. 541 006

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Vandreture nr. 101

Signaturforklaring

- Offentlig vej
- Skovvej, motorkørsel ikke tilladt
- Sti
- Vækstgrænse
- Dige
- Bæk/grøft
- Højspændingsledning
- Løvskov
- Nåleskov
- Åbne arealer
- Mose
- Bebygget område
- Have
- Omkringliggende arealer
- Sø
- Skov, privatejet
- Mose, privatejet
- Hundeskov
- Parkering
- Handicapvenlig fiskeriplads
- Bålplads
- Fiskeri tilladt
- Statsejet ejendom
- Privat ejendom

Bærmoseskov

Bærmoseskov er på ca. 80 ha og ligger øst for motorvejen. Navnet antyder, at her engang var sumpet, men senere blev området drænet og opdyrket. Dræn i skove vil hurtigt blive stoppet til af trærodde, så inden skoven blev plantet var det nødvendigt at grave kilometervis af grøfter og bække. Bærmoseskov er derfor gennemkrydset af et net af blå bånd med urtebevoksede skrænter, hvor der udfolder sig et rigt insektliv.

Inden de tidligere vandløb blev gravet fri, fandtes der ingen dyreliv her, men allerede i løbet af få måneder havde både tanglopper, insekter, snegle og fisk indfundet sig.

Himmerigskov

Vest for motorvejen ligger Himmerigskov på ca. 140 ha. Skoven er opkaldt efter Himmeriggården, som ligger centralt i den nuværende skov. Holmkærgrøft og Rønbæk deler næsten skoven i en nordlig og sydlig del. Langs vandløbene er et åbent område bevaret, og engene får lov at brede sig. Her findes stadig steder med typiske engblomster som maj-gøgeurt, engkappeleje og engblomme, som forhåbentlig med tiden vil brede sig. Engene har desuden stor værdi som levested for mange insekter og som spisekammer for skovens dyr. Her ser vi bl.a. tårnfalken hængende med svirrende vinger på jagt efter mus.

Træer og buske

Bærmoseskov og Himmerigskov er nye skove. De første træer blev plantet i 1991 og skovene udvides stadig.

De mest dominerende træarter i skovene er eg og bøg, men der plantes også mange andre oprindelige danske løvtræer som lind og kirsebær. På de fugtige steder plantes rødell og ask, og spredt i skoven er der plantet frugttræer til gavn og glæde for skovgæster og skovens dyr. Nåletræerne giver variation i skoven og skjul for fugle og andre dyr om vinteren, når løvtræerne står nøgne.

I skovbrynene findes buske og småtræer, som slåen, hassel og hæg. Det giver en smuk overgang fra det åbne land og beskytter samtidig træerne bagved mod vind og udtørring. Skovbrynene giver desuden skjul og føde for de mange dyr, der lever både i skov og i det åbne land.

Skovene er plantet på tidligere marker, og flere steder er huse revet ned. Træer og buske fra haverne får ofte lov at blive stående. Du kan derfor finde steder i skoven, hvor træarterne lige pludselig er helt forskellige fra, hvad man i øvrigt forventer i en skov, med blomstrende buske og gamle frugttræer.

